

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความต้องการการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการทางการเคลื่อนไหวและร่างกาย
ตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง นำเสนอในตารางที่ 1

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านความต้องการการฟื้นฟูสมรรถภาพของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย
ข้อมูลความต้องการการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการทางการเคลื่อนไหวและร่างกาย 5 ด้าน ได้แก่
ด้านการแพทย์ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านอาชีพ และด้านการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความต้องการการฟื้นฟูสมรรถภาพอื่นๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมา และ
รูปแบบการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพที่ต้องการ และเหตุผลที่ต้องการรูปแบบบริการนั้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (N = 91)

	ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	50	54.9
	หญิง	41	45.1
อายุ	20-29 ปี	1	1.1
	30-39 ปี	5	5.5
	40-49 ปี	14	15.4
	50-59 ปี	21	23.1
	60-69 ปี	24	26.4
	70-79 ปี	17	18.7
	80 ปีขึ้นไป	9	9.9
(\bar{X} = 61.16 ปี , S.D. = 13.96 ปี, Min = 25 ปี, Max = 87 ปี)			
สถานภาพสมรส	โสด	11	12.1
	คู่	45	49.5
	หม้าย	29	31.9
	หย่า / แยกกันอยู่	6	6.6
ศาสนา	พุทธ	85	93.4
	คริสต์	6	6.6
ระดับการศึกษา	ไม่ได้เรียนหนังสือ	9	9.9
	ประถมศึกษา	71	78
	มัธยมศึกษา	8	8.8
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	2	2.2
	ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	1	1.1

ตารางที่ 1 (ต่อ)

	ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพปัจจุบัน	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	58	63.7
	รับจ้าง	15	16.5
	ค้าขาย	9	9.9
	เกษตรกรรม	8	8.8
	รับราชการหรือลูกจ้าง	1	1.1
รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน	ไม่มีรายได้	13	14.3
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	15	16.5
	1,001 - 2,000 บาท	11	12.1
	2,001 - 4,000 บาท	22	24.2
	4,001 - 6,000 บาท	13	14.3
	6,001 - 8,000 บาท	10	11
	สูงกว่า 8,000 บาท	7	7.7
	แหล่งที่มาของรายได้	การประกอบอาชีพของคนพิการ	23
บิดามารดา		1	1.1
ญาติ		6	6.6
คู่สมรส		13	14.3
เบี้ยยังชีพคนพิการ		22	24.2
บุตรหลาน		24	26.4
อื่นๆ		2	2.2
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	1 - 3 คน	61	61
	4 - 5 คน	23	25.3
	มากกว่า 5 คน	7	7.7

ตารางที่ 1 (ต่อ)

	ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้ดูแลหลัก	ไม่มีผู้ดูแล	2	2.2
	บิดาหรือมารดา	4	4.4
	พี่น้องหรือญาติ	16	17.6
	คู่สมรส	34	37.4
	บุตร	33	36.3
	เพื่อนบ้าน	2	2.2
สาเหตุความพิการ	ไม่ทราบสาเหตุ	25	27.5
	พิการแต่กำเนิด	10	11
	โรคเรื้อรัง / โรคไม่ติดเชื้อ	25	27.5
	อุบัติเหตุ	31	34.1
ระยะเวลาความพิการ	0 - 6 เดือน	4	4.4
	7 เดือน - 2 ปี	14	15.4
	มากกว่า 2 ปี	73	80.2
	(\bar{X} = 10.8 , S.D. = 14.84 ปี)		
ประวัติการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ	ไม่เคยได้รับ	50	54.9
	ได้รับ	41	45.1
ลักษณะความพิการ	อ่อนแรง 1 ซีก	19	20.9
	อ่อนแรงครึ่งท่อน	11	12.1
	ผิดปกติที่มือ/แขน 1 ข้าง	14	15.4
	ผิดปกติที่มือ/แขน 2 ข้าง	2	2.2
	ผิดปกติที่เท้า/ขา 1 ข้าง	25	27.5
	ผิดปกติที่เท้า/ขา 2 ข้าง	20	22.0

จากตารางที่ 1 พบว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างคนพิการด้านการเคลื่อนไหวและร่างกาย เป็นเพศชาย 50 คน และเพศหญิง 41 คน มีอายุเฉลี่ย 61.16 ± 13.96 ปี โดยจำนวนมากอยู่ในช่วงอายุ 60 - 69 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 ซึ่งสถานภาพสมรสส่วนใหญ่ คือ แต่งงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ 49.5 และส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธคิดเป็นร้อยละ 93.4 และจบการศึกษาระดับประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 78 และยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวนร้อยละ 63.7 ไม่ได้ประกอบอาชีพ รายได้เฉลี่ยของครอบครัวส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 2,001 - 4,000 บาท (ร้อยละ 24.2) ซึ่งแหล่งที่มาของรายได้นั้นมาจาก บุตรหลาน การประกอบอาชีพของคนพิการ และเบี้ยยังชีพคนพิการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.4, 25.3 และ 24.2 ตามลำดับ คนพิการส่วนใหญ่มีผู้ดูแลหลัก คือ คู่สมรสและบุตร คิดเป็นร้อยละ 37.4 และ 36.3 ตามลำดับ จำนวนสมาชิกในครอบครัวคนพิการเฉลี่ย 3.35 ± 1.49 คน โดยร้อยละ 61 มีสมาชิกในครอบครัว 1 - 3 คน สาเหตุของความพิการนั้น พบว่า มีสาเหตุจากอุบัติเหตุมากถึงร้อยละ 34.1 และมีระยะเวลาความพิการเฉลี่ย 10.3 ± 14.8 ปี โดยส่วนใหญ่มีความพิการมากกว่า 2 ปี (ร้อยละ 80.2) และร้อยละ 54.9 ไม่เคยได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ ลักษณะความพิการที่พบมากที่สุด คือ ผิดปกติที่เท้าหรือขา 1 ข้าง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านความต้องการการฟื้นฟูสมรรถภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 แสดงความต้องการการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการด้านการแพทย์ (N = 91)

การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์	ต้องการ จำนวนคน (ร้อยละ)	ไม่ต้องการ จำนวนคน (ร้อยละ)
- ความรู้เรื่องอาการของโรค และการรักษาหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพที่ควรได้รับ	76 (83.5)	15 (16.5)
- เรียนรู้วิธีการปฏิบัติตนด้านกิจวัตรประจำวัน เพื่อให้ช่วยเหลือตนเองได้	76 (83.5)	15 (16.5)
- การได้รับยาเพื่อการบำบัดฟื้นฟู	65 (71.4)	26 (28.6)
- บริการเฉพาะทาง เช่น กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด การแก้ไขการพูด แพทย์แผนไทย และแพทย์ทางเลือก	79 (86.8)	12 (13.2)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์	ต้องการ	ไม่ต้องการ
	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)
- การฟื้นฟูสมรรถภาพโดยครอบครัวและชุมชน	84 (92.3)	7 (7.7)
- การเยี่ยมบ้านโดยบุคลากรสาธารณสุข	84 (92.3)	7 (7.7)
- บริการกายอุปกรณ์เทียมหรือกายอุปกรณ์เสริม	39 (42.9)	52 (57.1)
- บริการเครื่องช่วยความพิการ	50 (54.9)	41 (45.1)
- การฝึกทักษะการใช้เครื่องช่วยความพิการ	43 (47.3)	48 (52.7)

จากตารางที่ 2 พบว่า คนพิการส่วนใหญ่มีความต้องการในการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์ โดยมีความต้องการการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยครอบครัวและชุมชน เช่น ให้ความรู้ได้รับการอบรมความรู้ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพและนำมาปฏิบัติกับคนพิการที่บ้าน หรือให้อสม. ช่วยทำการฟื้นฟูสมรรถภาพ เป็นต้น และการเยี่ยมบ้านโดยบุคลากรสาธารณสุข เช่น แพทย์ พยาบาล นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด เป็นต้น มากที่สุด 84 คน คิดเป็นร้อยละ 92.3 เท่ากันในความต้องการทั้ง 2 ข้อดังกล่าว รองลงมาคือ ความต้องการในเรื่องบริการเฉพาะทาง เช่น กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด การแก้ไขการพูด (อรรถบำบัด) แพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก (เช่น นวดไทย ฟังเข็ม) จำนวน 79 คน (ร้อยละ 86.8) และมีเพียงความต้องการบริการกายอุปกรณ์เทียมหรือกายอุปกรณ์เสริม เช่น แขนเทียม ขาเทียม เข่าเทียม อุปกรณ์ประคองข้อเท้า เป็นต้น และการฝึกทักษะการใช้เครื่องช่วยความพิการ เท่านั้นที่คนพิการมีความต้องการน้อยที่สุดเพียง 39 คน (ร้อยละ 42.9) และ 43 คน (ร้อยละ 47.3) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงความต้องการการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการด้านการศึกษา (N = 91)

การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการศึกษา	ต้องการ	ไม่ต้องการ
	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)
ได้รับการศึกษาโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย	37 (40.7)	54 (58.3)
มีสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และเทคโนโลยีด้าน การศึกษาที่เหมาะสมกับคนพิการ และสามารถเข้าถึง ได้ง่าย	31 (34.1)	60 (65.9)
มีโอกาสเลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา และรูปแบบการศึกษาตามความสนใจและตามความ ต้องการจำเป็นพิเศษ	34 (37.4)	57 (62.6)

จากตารางที่ 3 พบว่า คนพิการส่วนใหญ่ไม่ต้องการการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการศึกษา โดยจะเห็นว่าจำนวนและร้อยละของความต้อการน้อยกว่าความไม่ต้องการในทุกข้อ ซึ่งข้อที่มีความต้องการมากที่สุด คือ ความต้องการได้รับการศึกษาโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ที่คิดเป็นเพียงร้อยละ 40.7 เท่านั้น

ตารางที่ 4 แสดงความต้องการการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการด้านสังคม (N = 91)

การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านสังคม	ต้องการ	ไม่ต้องการ
	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)
ได้รับการยอมรับจากสังคม	83 (91.2)	8 (8.8)
มีส่วนร่วมในกิจกรรมในชุมชน	84 (92.3)	7 (7.7)
ได้รับโอกาสในการแสดงความคิดเห็นในโครงการ หรือกิจกรรมที่รัฐหรือชุมชนจัดขึ้น	84 (92.3)	7 (7.7)
การเข้าถึงบริการข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ จากภาครัฐ	85 (93.4)	6 (6.6)

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่า คนพิการต้องการการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านสังคมมากเป็นจำนวนและร้อยละใกล้เคียงกัน โดยพบว่าความต้องการเข้าถึงบริการข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับคนพิการจากภาครัฐ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิที่คนพิการพึงได้รับ สิทธิในการได้รับการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟู

สมรรถภาพในทุกสถานพยาบาลของรัฐ เป็นต้น มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 93.4 รองลงมา คือ ความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมในชุมชน เช่น งานประเพณี งานเทศกาล เป็นต้น และการได้รับโอกาสในการแสดงความคิดเห็นในโครงการหรือกิจกรรมที่รัฐหรือชุมชนจัดขึ้น เช่น การอำนวยความสะดวกในการไปเลือกตั้ง การออกความเห็นเมื่อมีการทำประชามหมู่บ้าน เป็นต้น เท่ากันทั้ง 2 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 92.3

ตารางที่ 5 แสดงความต้องการการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการด้านอาชีพ (N = 91)

การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ	ต้องการ จำนวนคน (ร้อยละ)	ไม่ต้องการ จำนวนคน (ร้อยละ)
ได้รับคำแนะนำหรือคำปรึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่เหมาะสมจากบุคลากรภาครัฐที่เกี่ยวข้อง	60 (65.9)	31 (34.1)
การเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกอาชีพ	51 (56)	40 (44)
มีหน่วยงานหรือสถานที่บริการการฝึกอาชีพสาขาต่างๆ	57 (62.6)	34 (37.4)
แก้คนพิการโดยไม่คิดมูลค่า		
มีกฎหมายบังคับให้องค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ รับคนพิการเข้าทำงานในอัตราส่วนมากขึ้นกว่าปัจจุบัน (ปัจจุบัน 1%)	58 (63.7)	33 (36.3)

จากตารางที่ 5 พบว่าคนพิการส่วนใหญ่มีความต้องการการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพในทุกข้อ โดยมีความต้องการได้รับคำแนะนำหรือคำปรึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่เหมาะสมจากบุคลากรภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดหางานอาชีพ อาชีพที่เหมาะสมกับความพิการ เป็นต้น มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 65.9 รองลงมาคือ การมีกฎหมายบังคับให้องค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ รับคนพิการเข้าทำงานในอัตราส่วนมากขึ้นกว่าปัจจุบัน (ปัจจุบัน 1%) คิดเป็นร้อยละ 63.7 และน้อยที่สุดคือ การเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกอาชีพ เช่น การฝึกเคลื่อนไหวร่างกายในการประกอบอาชีพ เป็นต้น (ร้อยละ 56)

ตารางที่ 6 แสดงความต้องการการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการด้านการปรับสภาพแวดล้อม
ที่อยู่อาศัย (N = 91)

การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย	ต้องการ จำนวนคน (ร้อยละ)	ไม่ต้องการ จำนวนคน (ร้อยละ)
ประเมินสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของคนพิการ เพื่อเตรียมที่อยู่อาศัยก่อนออกจากโรงพยาบาล	81 (89)	10 (11)
ได้รับคำแนะนำหรือคำปรึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับความพิการ	80 (87.9)	11 (12.1)
ปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้มีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย	83 (91.2)	8 (8.8)
มีงบประมาณจากรัฐบาลเพื่อช่วยในการปรับปรุง สภาพบ้านแก่คนพิการในกรณีที่เป็น	87 (95.6)	4 (4.4)

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่า ความต้องการการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยนั้นคนพิการส่วนใหญ่มีความต้องการ โดยต้องการมากที่สุด คือเรื่องงบประมาณจากรัฐบาลเพื่อช่วยในการปรับปรุงสภาพบ้านแก่คนพิการในกรณีที่เป็น (ร้อยละ 95.6) และด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้มีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย เช่น ปรับปรุงพื้นห้องน้ำป้องกันการลื่นล้ม ปรับปรุงพื้นรอบบ้านให้เรียบเหมาะแก่การใช้รถเข็นคนพิการ มากเป็นอันดับสอง (ร้อยละ 91.2)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความต้องการการฟื้นฟูสมรรถภาพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมา และรูปแบบการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพที่ต้องการ และเหตุผลที่ต้องการรูปแบบบริการนั้น

ตารางที่ 7 แสดงรูปแบบการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพที่ต้องการและเหตุผล (N = 91)

รูปแบบการให้บริการ	เหตุผล	จำนวนคน (ร้อยละ)
การให้บริการเชิงรับ แบบคนพิการมารับ บริการเองที่โรงพยาบาล	สามารถมารับบริการ ได้เอง	16 (17.6)
การให้บริการเชิงรุก โดยบุคลากรสาธารณสุข ออกไปให้บริการที่บ้านหรือในชุมชน อย่างน้อยเดือนละ 2-3 ครั้ง	ไม่สะดวกในการ เดินทางไปรับบริการ ไม่มียานพาหนะ ไม่มีคนไปส่ง	75 (82.4)

จากตารางที่ 7 พบว่า รูปแบบการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพที่คนพิการส่วนใหญ่ต้องการนั้น เป็นรูปแบบการให้บริการเชิงรุก โดยบุคลากรสาธารณสุขออกไปให้บริการที่บ้านหรือในชุมชน อย่างน้อยเดือนละ 2 - 3 ครั้ง เนื่องจากคนพิการไม่สะดวกในการเดินทางไปรับบริการ ไม่มียานพาหนะ ไม่มีคนไปส่ง เป็นจำนวนถึง 75 คน คิดเป็นร้อยละ 82.4

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved